

Vesti iz Jugoslavije

(Izvirna poročila iz Jugoslavije.)

SPET GROZILJO POPLAVE

Sloveniji spet dežuje že dva dni. — Kako je v Strugah?

Ljubljana, 13. oktobra. Včeraj je začelo spet deževati. Vso noč in ves dan. Če dež ne bo prenehal, bodo reke spet naglo dvignile. V mnogih krajih bodo hrumeli v dolini in kraskih jam na Notranjski bo začela bruhati voda. Prebivalstvo se silno boji novega poplavlja.

Sloveniji spet dežuje že dva dni. — Kako je v Strugah? V Strugah, ki so bile najbolj ogrožene, je položaj kmetov. Voda se je odtekla, do postal je spet dež. Ne jeze, postal je vasi naokrog so spet pokazale iz vode, toda je tako razdejan, kakor po najhujši vojni. Pridelki, ki so bili na polju, so samo še kupi.

Mnogo hiš je brez strehe. Pa je odneslo zidovje in leži v vodi. Vsi hiše so strehe. Ljudje so vse dni, ko se je voda dvigala, prebivali na obeh poljih, kjer so jim kuhali v večinskih kotlih, hodijo po svojih hiš, jokajo in ne vedo bi se lotili dela. Zvečer spet zatekajo v višje ležeče in skednje, kjer prenočuje. Se zmerom je natanko obeh brez prave strehe, o 100 hiš in poslopij je porušeno in uničenih. Stružani imajo odhoda, ki nabirata podla. Toda akcija je naletela na težave. Najbogatejši se prošnjam sploh niso dali. Pač pa so poslali precej oblik in živeža razni manjši posestniki in največ mladi iz slovenskih vasi sami težko živijo. Rejo, pa paših le revež. Oblasti, pa so časopisnih poročilih navede za pogorelece okrog 300.000, pa so razdelile posameznim prizadetim družinam po 100 do 200 Din podpore, da bo nekaj fantov preživi.

Pa tudi Sava je močno narasla zaradi silnega deževja v noči od 9. na 10. oktobra. Tudi Sava je narasla za tri metre ter se na mnogih krajih razlila po poljih in napravila mnogo škodo. K sreči je že dopoldne začela upadati.

Prav tako Ljubljana. Že pred 17 dnevi je silna množina derode vode izpodjedla temelje franciskanskega mostu sredi Ljubljane, da je manjkalo le malo, pa bi most s Prešernovim spomenikom vred strmoglavil v strugo. Kakor hitro se je vreme izboljšalo, so začeli temelje zabetonirati. In komaj so beton skomčali, že je spet Ljubljana narasla tako močno, da Gruberjev kanal ni mogel sprejemati vse vode ter je vdrla voda po strugi skozi mesto. Če ne bi bili temelji že zabetonirani, gotovo bi se bil most porušil. Tako pa ni bilo nevarnosti več.

Kralj je po vrnitvi s svoje poti po Balkanu podelil za poplavljenice v Sloveniji 100.000 Din.

Ne pridejo na vrsto. — Kakor v vseh banovinah, ima tudi v Sloveniji Jugoslovanska nacionalna stranka polne roke dela za občinske volitve, ker hoče ta stranka na vsak način zmagati. Vse ji pomaga pri tem, nerodno pa je njenim pristajšem, da so klerikali v Sloveniji zdali parolo: Udeležite se volivnega boja za občine, in da oblasti nikakor ne morejo zakonito nastopiti proti takim kandidatnim listam, na katerih so sami punktaši, če so liste drugače formalno v redu. Zato imajo nacionalisti pri nas zaradi teh volitev še mnogo več dela kakor v ostalih banovinah, kjer se opozicija sploh ni udeležila volitev. Pa še nekaj drugega se godi tem nacionalistom: v mnogih krajih se nikakor ne morejo zediniti, koga bi postavili za nosilca svoje liste. (Če je namreč lista dobila večino, postane nosilec župan.) Preveč je kandidatov, vsak bi bil rad župan. V mnogih občinah so se zaradi tega krajevne organizacije nacionalne stranke domala razdvajale. V Kranju sta hoteli biti kar dve listi oficijelni listi te stranke. V spor je moral poseči glavni odbor te stranke, ki je odločil, da

je v Kranju samo ena oficijelna strankina kandidatna lista in sicer tista, katere nosilec je Ciril Pirč. Toliko je navdušenih kandidatov, da ne pridejo na vrsto. V mnogih krajih se je ta stranka šele zadnji hip odločila za nosilca. Take neprilike so imeli posebno v občinah, kjer so imeli doslej župana iz svojih vrst, ki pa ni bil izvoljen, marveč imenovan od oblasti. Takega župana niso mogli staviti na čelo liste, ker ni med ljudmi priljubljen. In so morali iskati novega. Iskanje pa je tako težko v takih občinah, kjer imajo večino drugi.

Ustreljen v fantovskem pretepu. — V nedeljo 8. t. m. so v neki vinski kleti v Sakušaku, občina St. Andraž v Slov. gorah, popivali fantje. Šmarnica, vino necepljene trte, jih je kmalu opijanila, da so postali objestni in so iskali prepira. Kmalu so si bili v laseh. Ko je nekdo, še ustrelil v zrak, so planili iz kleti na plano ter se začeli pripraviti. Pri tem je posestnikov sin Jožef Muzek iz Smolincev ustrelil z revolverjem posestnikovega sina Antona Kovačca. Strel ga je zadela v trebuh in je fant v nekaj minutah umrl.

Požar treh gosp. poslopij. — Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je pred nekaj dnevi pogorelo trije gospodarskih poslopij. Okrog 11. zvečer je zagorelo v skednju posestnika Martina Eberla, ki stanuje v Mariboru, posestvo pa uživa kot užitarja Jakob in Lucija Eberlova. Ogenj je poslopje uničil do tal, zraven tudi svihjake in kolarnico. Pogorelo je tudi mnogo sena in druge krme, pa tudi vozovi stroji. Ogenj pa se je preselil tudi na sosedno poslopje posestnika Jožeta Smolnikarja, ki mu je pogorelo gospodarsko poslopje prav tako do tal. Vnelo se je še gospodarsko poslopje sosedu Antona Pukla. Kako je požar nastal ni znano. Mogoče je zanetil, tudi kakšen popotnik, ki je hotel na skednju prenočiti, pa je po nesreči zanetil.

V Krški vasi je povodenj 24. septembra odnesla leseni most, ki ga je odneslo nekaj kilometrov daleč, kjer se je razbil in ujel v grmovju. Tamkaj so les pobrali in podjetnik Piletič iz St. Jerneja je most znova zgradil v 15 dneh. Za zdaj je most odprt samo še za pešce, v kakem tednu pa bo lahko tudi tovorni promet šel čez ta most.

S plinom se je zastrupil. — Instalaterski pomočnik Leo Inkret v Celju se je z gorilnim plinom zastrupil. Našli so ga v ponedeljek 9. t. m. zjutraj mrtvega v kuhinji. Stanoval je pri starših, zvečer se je zamudil s prijatelji ter prišel pozno domov. Najbrž si je hotel pogreti kavo, pa je odprl plinsko pipico, a je plin pozabil prižgati. Omamil ga je in je zasnul v smrt. Zjutraj so ga našli mrtvega na tleh. Star je bil 21 let.

Samomor. — V Sovodnju na slovensko-italijanski državni meji je izvršil samomor 35-letni finančni podpreglednik Ivan Oražen. Ker ga dolgo ni bilo iz službe domov, je šla njegova žena ponj, pa ga je našla mrtvega v stražnici s prestreljeno glavo. Vzrok neznane.

KOLIKO KVOTNIH PRISELJENCEV JE PRIŠLO V MINULEM LETU

Najvišje število kvotnih priseljencev na leto je 163.831. V fiskalnem letu od 1. julija 1932 do 30. junija 1933 pa so ameriški konzuli izdali le 8068 kvotnih viz, to je le nekaj čez 5 odstotkov skupne kvote. Razun Turške, ki je izčrpala svojo letno kvoto, so vse dežele imele preostanke na razpolago. Razlog je v tem, da konzuli dovolijo kvotno vizo le v izjemnih slučajih, in valed sedanjih gmohtnih razmer. V petih letih 1924-1929, odkar je v veljavi sedanji kvotni zakon, so skoraj vse dežele izčrpale svoje kvote. Kakor razlika danes, ko je bilo le 5 odstotkov kvote izčrpane!

Kar se tiče Jugoslavije, ki ima kvoto 845, je bilo izdanih le 103 kvotnih viz, od teh 61 prednostnih in 43 neprednostnih. Italija, ki ima kvoto 5892, je imela le 1079 kvotnih priseljenec. Nemčija s kvoto 25.957 je imela koncem leta preostanek 24.716 kvotnih števil. In približno isto velja tudi za druge dežele. — FLIS.

Važna vprašanja pred volilci v Pennsylvaniji

Federacija kontinentalnega kongresa priporoča šest ustavnih amendentov. Odprava volilnega davka na referendumu

Reading, Pa. — Pri novembrskih volitvah v državi Pennsylvaniji bodo volilci glasovali tudi o 12 ustavnih amendentih, izmed katerih so nekateri večje važnosti za delavstvo. United Workers Federation, ki je državna sekcija Kontinentalnega kongresa, priporoča volilcem, da glasujejo za šest amendentov, in sicer za št. 1, 3, 5, 8, 10 in 12. Pismo v tej zadevi je bilo poslano vsem pridruženim organizacijam iz urada federacije, 705 Walnut St., Reading, Pa.

1. amendent daje legislaturi pravico, da sme določiti pokojnino za slepce v starosti nad 21 let.

3. amendent daje legislaturi pravico, da regulira investicije, ki nanašajo se na takozvane "trustne" fondne v interesu dečev in varovancev.

5. amendent odpravlja volilni davek oziroma določa, da kdor tega davka ne more plačati, sme kljub temu voliti.

8. amendent avtorizira gubernerja in državnega nadzornika, da smeta v prihodnjih dveh letih najeti državno posojilo do 25 milijonov za podpiranje brezposelnih.

10. amendent se tiče gradnje cest in ulic: Vladi daje pravico, da sme v slučaju, če se posestnik upira, proti odškodnini zaseči vse njegovo zemljišče in preostanek prodati ali ga pa njemu vrniti. Namen tega je, odpraviti nagajanje pri gradnji cest, ulic ali mostov, kar čisto delajo lakomni posestniki.

12. amendent bi državi omogočil odpravo colinskih mostov.

United Workers Federation priporoča volilcem, da glasujejo za te amendente. Drugi amementi se direktno ne tičejo delavstva ali pa so zgolj lokalnega pomena, na primer 9. in 11., ki se tičeta zgolj Philadelphije in Pittsburgha odnosno okraja Allegheny.

Vroča volilna kampanja v kanadski provinci

Victoria, Britska Kolumbija. — V tekoči kampanji za legislaturo je v tej provinci aktivnih enajst strank in skupin. Za 47 sedežev se poganja 219 kandidatov. Delavstvo ne nastopa enotno, ampak ima v več distriktih po več kandidatov. Liberalci so

edina disciplinirana in enotna stranka. Razdeljeni so tudi konservativci na več skupin.

Nova delavska stranka, Co-operative Commonwealth federacija, ima 46 kandidatov, neka neodvisna skupina, ki pravi, da je del gibanja, pa jih ima osem. Komunisti jih imajo 19, Labor 3, Independent Labor 3 in socialisti 4. Federacija je bila ustanovljena, da združi vse te delavske skupine, kar pa se ji očitno še ni posrečilo. Liberalci imajo najboljšo priliko za zmago, močna pa je tudi Commonwealth federacija.

Nemški poslanik brani Hitlerja

Chicago. — Dr. Hans Luther, nemški poslanik v Ameriki, je zadnji četrtke zvečer na banketu v tukajšnjem Bismarck hotelu v počast dr. Eckenerju, ki je privedel zrakoplov graf Zeppelin na svetovno razstavo, pel slavo Hitlerju in odprto kritiziral bojkotno gibanje ameriških židov ter Ameriške delavske federacije. Na banketu je bilo 600 gostov, med njimi več bankirjev in javnih ameriških uradnikov. Rekel je, da vsak bojkot Nemčije udari bojkotniške same. Dalje je rekel, da to, kar dela Nemčija, se tiče le nje in druge države se ne smejo brigati. Nemčija je zato zapustila razorožitveno konferenco, ker je že razorožena in nima tam kaj početi.

Reporterji počaste Litvinova

Washington. — Washingtonski reporterski klub se pripravljajo na banket, katerega priredi v počast sovjetskemu zunanjemu komisarju Litvinovu, ki pride ta teden v Združene države. Reporterji si tudi prizadevajo, da bi dobili na banket senatorja Boraha, bivšega načelnika senatskega odbeka za zunanje zadeve, ki je več let agitiral za priznanje Rusije. Njegovi prijatelji ga urgirajo, naj se vrne v Washington in prisostvuje banketu.

O Litvinovu gre tudi glas, da bo najbrž dobil Noblovo mirovno nagrado za to leto kot priznanje za njegovo prizadevanje v interesu miru.

Gangeški umori v Chicagu

Chicago. — Najnovejša žrtev gangeških umorov — dogajajo se skoro vsak dan — je bil Louis Cowen, izdajatelj lista "Cicero Tribune" in lastnik mnogih igralnic v zapadnih predmestjih. Ustreljen je bil zadnji petek zvečer v svojem avtu na Roosevelt ulici pred Clifford kinoteatrom v predmestju Cicero. Napadalec, ki so bili tudi v avtu, so ušli. Cowen je prej pripadal Caponijevi gangi.

20.000 duhovnov brez dela v Ameriki

New York. — Dr. John Clover Monsma, ki je sam dušni pastir, piše v novembrski številki revije "Good Housekeeping," da je danes v Združenih državah okrog 20.000 dušnih pastirjev vseh krščanskih cerkva brez "črede," to je brez posla. To je vsak peti duhoven ali pridigar v deželi. Veliko število cerkva je zaprlo vrata in druge so znižale plače dušnim pastirjem na napitnino ali na ničlo. Mnogo župnij ali cerkvenih občin se je združilo in ostal je samo eden duhoven namesto dveh ali treh. Dr. Monsma ni povedal, kaj počnejo brezposelni duhovni.

Nova unija: "socialni delavci"

Chicago. — Zadnje dni so bili storjeni koraki za ustanovitev popolnoma nove unije v Združenih državah. To so nameščenci pri javnih in privatnih dobrotelnih organizacijah. Nameščenci se nazivajo "social workers" (socialni delavci) in nova unija se bo imenovala "Social Workers' Union." Govorniki so naglašali, da posli pomožne akcije bodo trajali gotovo še nekaj let in zato se morajo nameščenci organizirati in zahtevati od dobrotelnih ustanov pravično uredditev delovnih ur in minimalne plače. V načrtu je minimalna plača \$90 do \$150 mesečno za prvih pet let službe.

Apel progresivnih rudarjev odklonjen

Washington, D. C. — Apel unije progresivnih rudarjev v Illinoisu na industrijsko administracijo, naj revidira svoj zaključek, da se morajo progresivni rudarji pridružiti stari uniji United Mine Workers, je bil zadnje dni odklonjen. Industrijska administracija je obvestila vodstvo unije progresivnih rudarjev, da bo njihova zadeva predložena federalnemu delavskemu odboru v rešitev.

Izgubili delo, ker niso "pravično" volili

Cleveland. — Nad 500 brezposelnih delavcev je izgubilo zasilno delo, ko je tukajšnja demokratska administracija dooznala, da niso pri zadnjih primarnih volitvah glasovali za župana Ray T. Millerja. Miller je svoje kritike zavrnili, da so bili prizadeti odslovljeni radi tega, ker ni državna pomožna komisija dala dovolj denarja za nadaljnjo uposlitev.

Naročite Mladinski list, najboljši mesečnik za slovensko mladino!

Električne prodajalne imajo v zalogi novo vrstne pralne stroje vatevši Thor, Conlon, Graybar in Federal

NOV FEDERAL PRALNI STROJ

za samo \$49⁵⁰ in popolnoma jamčen

SEDAJ lahko imate svoj električni pralni stroj po novi nizki ceni z vednostjo, da je popolnoma jamčen od EDISON SERVICE poslužbe. Tu je vaša prilika odpraviti trdo delo pralnega dne. Ta novi Federal pralni stroj ima rebrnato porcelanasti kad

in patentirani, nove vrste obračalec, ki je zmeren z obleko, pere čisteje in hitreje. Stane samo en cent na uru za operiranje. Pridite in se prepričajte. Ali pa uprašajte za prosto poskušnjo na vašem domu.

Electric Shops

Downtown — 72 W. Adams St. — 132 So. Dearborn St. Telephone RANDOLPH 1200, LOAN 1238

1501 Broadway 4234 W. Madison St. 4328 W. 43rd St. 1545 Milwaukee Ave. 4328 So. Ashland Ave. 3908 E. 53rd St. 4001 Irving Park Blvd. 3400 So. State St. 3113 So. Michigan Ave. For all purchases made on the deferred payment plan, a small carrying charge is added. FEDERAL COUPONS GIVEN

Mi plačamo Illinois davek pri prodaji tega blaga

